

« ____ » серпень 2026 року

**ОБҐРУНТУВАННЯ
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про відмову від проведення розслідування зловживань на оптовому
енергетичному ринку»**

Відповідно до пункту 22¹ частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» НКРЕКП проводить розслідування зловживань та інших порушень на оптових енергетичних ринках у порядку, затвердженому Регулятором.

Акціонерним товариством «Оператор ринку» (далі – Оператор ринку) відповідно до вимог глави 2 Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.09.2023 № 1756 (далі – Порядок розслідування) листами від 04.04.2025 № 01-14/870, від 05.05.2025 № 01-14/1066, від 09.05.2025 № 01-14/1106, від 02.06.2025 № 01-14/1288, від 18.06.2025 № 01-14/1427, від 12.09.2025 № 01-14/2024, від 03.10.2025 № 01-14/2190, від 23.10.2025 № 01-14/2363 (далі – Повідомлення Оператора ринку) щодо здійснення Товариством операцій на ринку «на добу наперед» (далі – РДН) в певні розрахункові години діб постачання 23.12.2024, 01.02.2025-10.02.2025, 07.03.2025-16.03.2025, 18.03.2025, 20.03.2025, 27.03.2025-29.03.2025, 03.04.2025, 13.04.2025, 16.04.2025, 12.05.2025-27.05.2025, 29.05.2025-31.05.2025, 28.08.2025, 03.09.2025, 05.09.2025, 24.09.2025-26.09.2025, 18.10.2025 (далі – період дослідження), які можуть містити ознаки зловживання шляхом маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

Згідно з інформацією, яку вказано у Повідомленнях Оператора ринку, Товариством протягом періоду дослідження здійснювалось одночасне подання заявок як на продаж, так і на купівлю електричної енергії на РДН на один розрахунковий період відповідної доби постачання. При цьому, за результатами торгів на РДН у певні розрахункові періоди доби постачання відбувся акцепт заявок як на продаж, так і на купівлю електричної енергії. Вказані дії можуть містити ознаки маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, а саме: укладання фіктивних угод (wash trades) – домовленостей щодо купівлі - продажу відповідно до оптового енергетичного продукту, за яких не відбувається зміни кінцевих інтересів чи ринкових ризиків для сторін договору, або вигоди.

Відповідно до пункту 2.6 розділу 2 Порядку розслідування НКРЕКП листами від 10.04.2025 № 35-12.1.2/25inv, від 07.05.2025 № 53-12.1.2/25inv,

UB
НКРЕКП
№1671-12.2/26 від 12.08.2026
КЕП: Міщенко Т. М. 12.08.2026 15:35
04AF212836405D99040000005A6F3400BF03EE00
Сертифікат дійсний з 05.02.2026 до 05.02.2028 11:16

від 12.05.2025 № 55-12.1.2.2/25inv, від 03.06.2025 № 69-12.2/25inv, від 24.06.2025 № 73-12.1.2/25inv, від 12.09.2025 № 126-12/25inv, від 06.10.2025 № 143-12.2/25inv, від 23.10.2025 № 172-12.1.2/25inv повідомлено АТ «Оператор ринку» про прийняття вказаних повідомлень до розгляду.

З підстав, визначених пунктом 3.3 глави 3 Порядку розслідування, Департамент розпочав попереднє дослідження обставин, зазначених у Повідомленнях Оператора ринку.

Під час попередніх досліджень аналогічної торговельної поведінки учасників оптового енергетичного ринку (у тому числі Товариства) НКРЕКП листом від 24.09.2025 № 11144/12.1/7-25 зверталась до Секретаріату Енергетичного Співтовариства з проханням надати експертну оцінку щодо відповідності поведінки певних учасників оптового енергетичного ринку (інформацію було знеособлено) критеріям маніпулювання або спробам маніпулювання, згідно з європейськими підходами, та надати позицію Секретаріату Енергетичного Співтовариства щодо правової кваліфікації конкретних ситуацій, як можливих проявів маніпулятивної ринкової поведінки, зокрема таких, що можуть бути ідентифіковані як укладання фіктивних угод (wash trades).

У відповідь Секретаріат Енергетичного Співтовариства листами від 07.10.2025 DIV/O/alo/23/07-10-2025 та від 07.10.2026 REG-UA/O/alo/01/07-01-2026 надіслав перелік конкретних критеріїв для оцінки наявності в діях учасників оптового енергетичного ринку ознак укладання фіктивних угод (wash trades), а також визнав попередній висновок НКРЕКП про те, що оцінена поведінка на даному етапі не демонструє чітких ознак укладання фіктивних угод (wash trades) або інших форм маніпулювання та/або спроби маніпулювання на оптовому ринку відповідно до стандартів REMIT.

Дотримуючись критеріїв, сформованих в процесі консультацій з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, під час попереднього дослідження було встановлено що:

- торговельна поведінка Товариства в частині одночасного подання заявок на продаж та на купівлю електричної енергії на РДН в межах одного розрахункового періоду була обумовлена наявністю об'єктивної та законної комерційної мети, а саме: здійсненням відокремлених торговельних операцій на ринку електричної енергії, зокрема експортом електричної енергії, купленої на РДН та за двосторонніми договорами, а також перепродажем імпортованої електричної енергії. Відповідні операції відповідали звичайній господарській діяльності Товариства та не свідчили про вчинення дій, спрямованих на викривлення ринкових результатів;
- не було виявлено оманливих сигналів щодо пропозиції, попиту або цін, ринкові частки учасника оптового енергетичного ринку були незначними та не мали впливу: частка Товариства в загальному заявленому обсязі купівлі на РДН у період дослідження була в діапазоні 0,01 % - 0,12 %; частка Товариства в загальному заявленому обсязі продажу на РДН – 0,01% - 0,03 %;

- заявки Товариства не були ціноутворюючими та не мали визначального впливу на результати торгів на РДН у досліджуваному періоді.

Під час попередніх досліджень аналогічної торговельної поведінки інших учасників оптового енергетичного ринку НКРЕКП зверталась до Секретаріату Енергетичного Співтовариства щодо надання експертної оцінки щодо відповідності поведінки певних учасників оптового енергетичного ринку (інформацію було знеособлено) критеріям маніпулювання або спробам маніпулювання відповідно до стандартів REMIT та отримано експертний висновок Секретаріату Енергетичного Співтовариства про те, що оцінена поведінка не демонструє чітких ознак wash trades або інших форм маніпулювання на оптовому ринку відповідно до стандартів REMIT.

Отже, попереднім дослідженням не встановлено, що дії Товариства в частині одночасного подання заявок як на продаж, так і на купівлю електричної енергії на РДН на один розрахунковий період доби постачання містять ознаки маніпулювання та/або спроби маніпулювання, зокрема такого, що може кваліфікуватися як укладання фіктивних угод (wash trades).

З огляду на зазначене, з урахуванням вимог пунктів 4.1 та 4.3 глави 4 Порядку розслідування, у зв'язку з невстановленням у розрахункові години діб постачання 23.12.2024, 01.02.2025-10.02.2025, 07.03.2025-16.03.2025, 18.03.2025, 20.03.2025, 27.03.2025-29.03.2025, 03.04.2025, 13.04.2025, 16.04.2025, 12.05.2025-27.05.2025, 29.05.2025-31.05.2025, 28.08.2025, 03.09.2025, 05.09.2025, 24.09.2025-26.09.2025, 18.10.2025 ознак маніпулювання та/або спроби маніпулювання Товариством за повідомленнями АТ «Оператор ринку» 04.04.2025 № 01-14/870, від 05.05.2025 № 01-14/1066, від 09.05.2025 № 01-14/1106, від 02.06.2025 № 01-14/1288, від 18.06.2025 № 01-14/1427, від 12.09.2025 № 01-14/2024, від 03.10.2025 № 01-14/2190, від 23.10.2025 № 01-14/2363, Департамент розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про відмову від проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку».

Директор Департаменту

Тетяна МІЩЕНЕНКО

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про відмову від проведення
розслідування зловживань на
оптовому енергетичному ринку

Відповідно до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 вересня 2023 року № 1756, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Прийняти рішення про відмову від проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку у розрахункові години діб постачання 23 грудня 2024 року, з 01 лютого по 10 лютого, з 07 березня по 16 березня, 18 березня, 20 березня, з 27 березня по 29 березня, 03 квітня, 13 квітня, 16 квітня, з 12 травня по 27 травня, з 29 травня по 31 травня, 28 серпня, 03 вересня, 05 вересня, з 24 вересня по 26 вересня, 18 жовтня 2025 року за повідомленнями Акціонерного товариства «Оператор ринку» від 04 квітня 2025 року № 01-14/870, від 05 травня 2025 року № 01-14/1066, від 09 травня 2025 року № 01-14/1106, від 02 червня 2025 року № 01-14/1288, від 18 червня 2025 року № 01-14/1427, від 12 вересня 2025 року № 01-14/2024, від 03 жовтня 2025 року № 01-14/2190, від 23 жовтня 2025 року № 01-14/2363.

Голова НКРЕКП

Руслан СЛОБОДЯН